

Sadržaj

Proslov	XI
1. Lijek	1
1.1 Oblici lijekova	5
1.1.1 Kruti oblici	5
1.1.2 Polukruti oblici	8
1.1.3 Tekući oblici	9
1.1.4 Plinoviti oblici	12
1.2 Nazivlje lijekova	12
1.3 Mehanizam djelovanja lijeka — farmakodinamika	13
1.4 Farmakokinetika	13
1.5 Interakcije lijekova	14
1.6 Ordiniranje/propisivanje lijekova	16
1.6.1 Dijelovi liječničkog naloga	19
1.6.2 Vrste liječničkog naloga	19
1.6.3 Provjera — pitanja u vezi s liječničkim nalogom	19
1.7 Sustav opskrbe lijekovima	19
1.8 Odgovornosti medicinske sestre prigodom primjene lijeka	20
2. Mjerne jedinice	23
2.1 Zakonske mjerne jedinice	25
2.2 Iznimno dopuštene jedinice izvan SI sustava	28
2.3 Decimalne mjerne jedinice	28
3. Jedinice mjere u metričkom, ljekarničkom sustavu i kućne mjere	33
3.1 Metrički sustav	35
3.2 Ljekarnički sustav	36
3.3 Kućne mjere	39
3.4 Ekvivalenti mjerenja	40

4.	Faktori za preračunavanje	45
4.1	Preračunavanje unutar jednog sustava u drugi sustav	47
4.2	Faktori za preračunavanje krvnoga tlaka	48
4.3	Faktori za preračunavanje stupnjeva temperature	50
5.	Pet + tri osnovna pravila pri podjeli lijeka	53
6.	Načini primjene lijeka u organizam	59
6.1	Primjena lijeka putem probavnog sustava (apsorpcija iz probavnog sustava)	62
6.1.1	Peroralna (enteralna) primjena	62
6.1.1.1	<i>Postupak 1. Peroralna primjena lijeka.</i>	63
6.1.1.2	<i>Preporučene tehnike kada se lijek primjenjuje peroralno.</i>	68
6.1.1.3	<i>Primjena lijeka kroz nazogastričnu (NG) sondu.</i>	70
6.1.1.4	<i>Primjena lijeka kroz gastrostomu</i>	72
6.1.2–6.1.3	Sublingvalna i bukalna primjena	73
6.1.4	Translingvalna primjena	74
6.1.5	Rektalna primjena lijeka.	75
6.1.5.1	<i>Postupak 2. Primjena klizme za čišćenje</i>	77
6.2	Parenteralna primjena lijeka (apsorpcija nakon parenteralne primjene)	82
6.2.1	Kako pripremiti lijek za primjenu injekcijom	83
6.2.2	Postupak 3. Izvlačenje lijeka iz ampule.	83
6.2.3	Postupak 4. Izvlačenje lijeka iz bočice	85
6.2.4	Preporuke za injiciranje lijeka.	87
6.2.5	Igle i štrcaljke	88
6.2.6	Intradermalna/intrakutana primjena lijeka	91
6.2.6.1	<i>Postupak 5. Intradermalna primjena lijeka</i>	93
6.2.6.2	<i>Tuberkulinski test po Mantouxu</i>	95
6.2.6.3	<i>Vrste tuberkulina</i>	95
6.2.6.4	<i>Tuberkulinski test po Morou</i>	96
6.2.7	Supkutana primjena lijeka	96
6.2.7.1	<i>Postupak 6. Supkutana primjena lijeka</i>	98
6.2.7.2	<i>Vodič za primjenu heparina</i>	102
6.2.8	Intramuskularna primjena lijeka	102
6.2.8.1	<i>Orzoglutealno mjesto primjene injekcije</i>	103
6.2.8.2	<i>Ventroglutealno mjesto primjene injekcije.</i>	104
6.2.8.3	<i>Vastus lateralis kao mjesto primjene injekcije.</i>	105
6.2.8.4	<i>Rectus femoris kao mjesto primjene injekcije</i>	106

6.2.8.5	<i>Deltoidno mjesto primjene injekcije</i>	106
6.2.8.6	<i>Postupak 7. Intramuskularna primjena lijeka</i>	108
6.2.8.7	<i>»Z« — tehnika primjene intramuskularne injekcije</i>	110
6.2.9	Preporuke za uklanjanje nelagode pri intramuskularnoj i supkutanoj primjeni lijeka	111
6.2.10	Intravenska primjena lijeka	112
6.2.10.1	<i>Postupak 8. Intravenska primjena infuzije</i>	114
6.2.10.2	<i>Načini primjene lijeka intravenski</i>	119
6.2.10.3	<i>Postupak 9. Dodavanje lijeka u kontejner intravenske (iv.) otopine</i>	119
6.2.10.4	<i>Postupak 10. Dodavanje lijeka u bolusu u već postojeći intravenski put</i>	122
6.2.10.5	<i>Postupak 11. Intravenska primjena lijeka »jahačicom«</i>	124
6.2.10.6	<i>Postupak 12. Intravenska primjena lijeka setom za kontrolu volumena</i>	126
6.2.10.7	<i>Heparinski čep</i>	128
6.2.10.8	<i>Postupak 13. Primjena lijeka kroz heparinski čep i heparinsko ispiranje</i>	129
6.2.11	Intraartikularna primjena lijeka	132
6.2.12	Intratekalna — intraventrikularna primjena lijeka	137
6.2.13	Intraarterijska primjena lijeka	137
6.2.14	Intracisternalna primjena lijeka	137
6.2.15	Epiduralna primjena lijeka	137
6.2.16	Intraperitonealna primjena lijeka	138
6.2.17	Intrakavernoza primjena lijeka	139
6.2.18	Intraosalna primjena lijeka	139
6.2.19	Intrakardijalna primjena lijeka	139
6.2.20	Intrapleuralna primjena lijeka	139
6.3	Lokalna primjena lijeka	140
6.3.1	Primjena na kožu	140
6.3.2	Sluznica oka	143
6.3.2.1	<i>Postupak 14. Ispiranje oka</i>	145
6.3.3	Zvukovod	147
6.3.3.1	<i>Postupak 15. Ispiranje uha</i>	149
6.3.4	Sluznica nosa	151
6.3.4.1	<i>Postupak 16. Ukapavanje kapi u nos</i>	152
6.3.5	Inhalacija	154
6.3.6	Endotrahealno	156
6.3.7	Sluznica grkljana	157
6.3.8	Vaginalna primjena	158

7. Preračunavanje doza lijekova	161
7.1 Osnovne formule.	164
7.2 Preračunavanje u metričkom sustavu.	166
7.3 Preračunavanje doza — tablete, sirupi	167
7.4 Preračunavanje doza — injekcije	170
7.5 Preračunavanje doza — iv. infuzije (volumen, brzina kapi, vrijeme).	171
7.6 Preračunavanje doza — koncentracija otopine	173
Zadaci	175
Odgovori	191
Literatura	199